

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

TIDNING

för

KONST, SLÖJD OCH HUSHÅLLNING

N:o 48. } Tryckt hos Gno. Löwngren. Göteborg.

Menniskans Öron.

En Artist, som vill göra ett vackert människohufvud, bör icke allenast väl tekna konturerna, utan ock efter naturens och konstens regler riktigt forma de partier, som utgöra det-samma prydnader. Öronen, om de skola sägas vara väl gjorda, böra vara lagom stora, och alla deras veck framlysa med en passande purpur, isynnerhet de, som mest framsticka i dagen. Ælianus, då han beskriver Aspasia's skönhet, säger, att hon hade korta öron, och Martialis räknar bland vanskapliga öron dem, som äro för stora. Åsnane hafva i detta fall blifvit ett ordspråk. Augustin Caraccio ansåg örat för en af de svåraste kroppsdelar att rätt framställa. Af sådan anledning formade han ett af upphöjdt arbete, större än naturen, för att rätt studera det och afteckna det från alla synpunkter; och var det efter hans modell, som man gjorde ett af gips, hvilket man kallade *orecchione d' Agostino*.

De Gamle hafva med sorgfällighet utarbetat mennisko-örat, Winkelmann bevisar det genom alla de antika hufvuden, som han sett och funnit. Från örats mer och mindre sorgfälliga utarbetning, säger han, kan man säkert sluta till hurudan hufvudets har varit. Han tillägger, att köpare, då de tillhandla sig antika hufvuden, alltid bestämma dessas halt

efter det arbete, som blifvit användt på örat. Också kan man med tillförlitlighet antaga, att ett väl och noggrant formadt öra alltid är en borgen för pjesens sanna antiqvitet. — Konstnärer och Amatörer kunna således ej använda förmycken uppmärksamhet på denna väsendtlighet, och bör man här, till deras ledning, anmärka, att de gamle icke gifvo örat samma ställning, läge och utseenda på deras arbeten. Så hafva, t. ex., alla Herkulsstoder, den på Capitolium, de 6 man ser på Belvedere, den på villa Borghesa och villa Ludovise en egen form, hoptryckt emot hufvudet och litet eller intet utstående. Samma form har äfven högra örat på den förmenta Gladiatorn i villa Borghesa. Förmodligen hafva de Gamle funnit den vackrast, ehuru icke naturligast.

Man klagat icke utan skäl öfver de flesta nyare Artisters värdslöshet i örats bildning. Önskligt vore det, att de äfven i detta fall togo den sanna antiken till mönster.

Att tvätta sina händer i eld, utan att
bränna sig.

Marschrejars, Quacksalvare och dylika tvätta ofta offentligen sina händer i sjudande tjära, svafvel eller olja, och vilja derigenom narra de okunnige att tro det härröra af deras bränbalsams kraft eller annat, att de ej bränna sig, utan att de inom en halftimma kunna åter uppvisa sina förmenta brandskadade händer alldeles läkta igen. Hela detta underverk skall likväl mindre förvåna, när man får veta, att dessa konstnärer äro förvarade från eldens överkan genom påsmörjelse af alun, fisklim, brännvin, ägghvita, loppfrö, kalk och flera dylika ämnen, upp löste i rättikesaft. Gummi skall äfven äga samma verkan. — Pris vare upplysningen, som låter konstmakare och churlatörer

komma på skam, då de ej vilja uppriktigt erkänna att de blott genom naturliga medels börde besitta sin konst!

Att uppblåsa Koleld på en nåsduk, utan att denne brännes.

Man tager en tennsked eller rund tobaksdosa, och spänner deröfver en nåsduk så styft som möjligt, och gör derpå upp eld. Man må nu blåsa så mycket man vill och orkar; elden skall i alla fall ej bränna eller skada nåsduken.

**Att Lamprök icke blir skadlig för lung-
sigtiga personer.**

I många hus och verkstäder brukas lampor, utan att afseende göres på den verkan, som deras uppstigande rök medförer, isynnerhet fastlig, om oljan är härsken och seg. Lungorna lida mycket derigenom. Att förekomma sådan olägenhet, tager man en svamp af vidpass 4 tum i diameter, doppar den i rent vatten och upphänger den i en tråd öfver lågan på några tum afstånd. Den insuger nu all röken, och kan sedan, för nytt bruk, åter rensköljias samt länge begagnas.

Sömnmedel.

Slå ett kvarter kokande vatten på ett uns Epsom-salt. Låt det kalla och drick det före sänggåendet. Infinner sig ej sömnen, så räkna från 1. till 1000, och den plär vanligen komma innan man hunnit till 500. — Eller: tag ett varmt bad före sänggåendet. — Eller: froterra kroppen väl med en grof handduk eller rithorste $\frac{3}{4}$ timma. Bli sömnen ännu ute, så tag ett theskeblad magnesia i ett halft glas i vatten, med eller utan några få hjort-hornsdroppar.

Tandtinktur för Skörbjugg.

Man tager Catechutinktur 1 uns, Kaneltinktur $\frac{1}{2}$ uns, Skedörtspiritus 2 uns och kamferspiritus $\frac{1}{2}$ uns. Dessa bländar man tillsammans och bestryker dermed tandkötter och tänderna hvar morgon. Äfven kan man uppspäda denna tinktur med isgen vatten, och renskölja munnen dermed, isynnerhet om tändernas dåliga beskeffenhet är åtföljd af elak andedrägt.

Eller: Man sammanblandar aromatisk Tinktur och Kakerilltinktur, $\frac{1}{2}$ af hvardera, Chinatinktur 2 uns och Rosmarinspiritus 9 uns. Med denna blandning gnider man tänderna hvar morgon med en vek tandborste.

Tandvatten.

En berömd Läkare har ansett följande solution för den mest ändamålsenliga och oskadliga för tändernas vidmagthållande in i sednaste åldern; hvilket likväl förutsätter, att de vanliga förvaringsmedeln, såsom flitig rensköljning, undvikande af för varm mat, taudpretning o. s. v. iakttagas. Hans recept är detta: 2 lod vinruta och 4 lod salvia öfvergjutas tillsammans med 1 $\frac{1}{2}$ vatten och kokas öfver lindrig eld. Hvar gång man vill med detta vatten skölja munnen och tänderna, uppvärmer man det litet. Det håller sig friskt i 14 dagar och derutöfver. Man nyttjar det minst 2 gånger om dagen. Det bevarar tillika tandköttet för skörbjugg, fäster lossnade tänder, bortdrifver tandmaskar, upplöser vinstensskorpan, och förekommer fluss och tandvärk.

Motgift då man råkat äta giftiga Svampar.

Man tager en bit blå cyprisk vitriol af en Kersbärskärnas storlek, slår den i ett glas hvitt vin, och omrör det deri så länge tills vinet fått samma färg som vitriolen. Denna upplösning nedsväljer man, så snart man känner magen värka, och böjelse till uppkastning infinna sig. Skulle kräkning redan skett, dricker man endast ljunt vatten. Man kan då vara säker på att bli qvitt de förtärda giftsvamparna. Sist dricker man litet vatten och salt. — Barn, som bafuna sig å lika fall, gifver man blott en half sats af solutionen,

Att på tre sekunder tillreda af vax och vatten en Pomada, som gör huden mjuk, glatt och hvit.

I en ny glaserad lerpanna slår man 6 uns käll- eller brunsvarten, 9 uns godt hvitt jungfruvax, och så mycket sal tartari, som man kan hålla mellan 2:ne finger. För att af Konatsstycket göra en hemlighet, gör man en liten rulle af vax och lägger sal tartarit deri. Denna blandning sätter man nu på elden och rör om den med en käppstump, så snart den börjar bli varm. I den mån vaxet smälter, förenar det sig. Den pomada, som deraf blir, kan man, efter behag, göra mer och mindre stadig, allt som man låter den stå öfver elden längre eller kortare tid. Den blir hvit som snö, och är ett ganska tjenligt smink.